Positieflijsten, een politiek doel, het einde van de dierenhobby?

ir. Ed.J.Gubbels

november 2012

vroegste geschiedenis

Al in de 80er jaren, bij de voorbereidingen voor de GWWD, komen de Positief- en Negatieflijsten aan de orde

dat leidde per 24 september 1992 tot de GWWD met daarin artikel 33 :

- aangewezen soorten of categorieën
- eventueel voorwaarden aan de houderij

Nederlandse lijsten

een overleg van jaren tussen stakeholders leidt tot de RDA Positief- en Negatieflijsten

- deels kennis, deels compromis
- desondanks breed-gedragen

de anti-lobby vindt de Positieflijsten te lang, de sector vindt ze te kort, maar oké, men komt tot conclusies

Belgisch avontuur

- 2002 Belgische versie met 40 soorten
- 2008 Europese Hof: Andibel-arrest
- 2010 Tweede Kamer wil het tòch

en dus:

- 2009 LNV ‘dealt’ met de WUR
- 2010 WUR-rapport 345
- 2011 sector wordt geacht ‘ja’ te zeggen

Andibel-arrest

Drie redenen om soorten te verbieden:

- welzijn van het dier kan niet veilig worden gesteld
- gevaar voor het leven en de gezondheid van mens en/of dier
- bedreiging voor de inheemse flora en fauna

wat is welzijn?

Mensen kijken heel verschillend naar (het) houden van dieren

de hele range komt voorbij:

de snoeiharde egocentrische exploitanten tot en met de anti-activisten die dieren als gelijkwaardig aan mensen zien

afwegingen

Bij afwegingen over ‘recht doen aan dieren’ is het niet interessant wat mensen ‘ervan vinden’, het gaat om wat de dieren aan hun omgeving beleven

- mensen kiezen te vaak vanuit hun eigen gevoel en beleving en doen daarmee dieren tekort

kennis van dieren

Slechts op basis van kennis van dieren, kennis van hun reacties op ‘het leven’, kunnen we keuzes maken in het belang van het welzijn van dieren

- WUR-rapport 345: zonder metingen aan het gehouden dier kun je geen uitspraken doen over het welzijn

voorwaarden Positieflijsten

Het Andibel-arrest stelt eisen:

- er is geen even doeltreffend alternatief
- objectief en niet discriminerend
- eenvoudige toelatingsprocedure
- afwijzen slechts bij reëel gevaar

WUR-rapport 345

Uitgangspunten:

- gedrag in de natuur is leidend
- slechts ‘wetenschappelijke’ kennis
- te houden in een doorzonwoning
- domesticatie-niveau telt niet mee
- praktijkkennis is nauwelijks van belang

gedrag in de natuur

We onderscheiden twee soorten gedrag:

- erfelijk bepaald gedrag:
  is essentieel, belemmering leidt tot gebrek aan welzijn
- cultureel gedrag:
  gaat verloren bij de eerste in de houderij geboren generatie

‘wetenschappelijke’ kennis

De wetenschap had nooit geld en aandacht

- onderzoek aan diersoorten vrijwel altijd met ‘een ander doel’

- soortkeuze vaak historisch gegroeid, werd door andere doelen bepaald

doorzonwoning

Lekker gemakkelijk:

- ministerie wil een simpel systeem
- geen houderij-normen per diersoort
- dus keuze voor een standaard-omgeving
- 15 m^2 binnen en 30 m^2 buiten

domesticatie-niveau

Domesticatie:

- domesticatie is een door de mens gestuurde evolutie
- die begint zodra de eerste dieren in de nieuwe omgeving worden geboren

praktijkkennis

Dierhouders zijn de leveranciers van kennis over de biologie van soorten

- steeds meer soorten worden onder houderij-omstandigheden gekweekt
- binnen de sector ligt voor een vermogen aan kennis (en ervaring) waar ook de ‘conservationists’ gebruik van maken

WUR en dierenwelzijn

De WUR-methode draagt niets bij aan het welzijn van de soorten die wèl mogen

De methode gaat überhaupt niet over dierenwelzijn, het zijn slechts regels bedacht om simpele lijsten te maken

‘captive conservation’

Dierhouders met hun backup-populaties worden toenemend belangrijk voor het overleven van bedreigde soorten

zij leveren niet alleen de kennis over de biologie van die soorten, zij beheren ook een deel van de genenpools van die soorten

waar staan ‘wij’?

een kleine groep mensen probeert te redden wat er te redden is

de voormannen in de sector zijn druk met zichzelf en hebben het wel ‘gezien’:

maak je niet druk over die Positieflijsten, dat gaat al twintig jaar goed !!!!!!!!!!

en waar staan ‘zij’?

- WUR is arrogant, zij zijn ‘de wetenschap‘, zij maken zelf wel uit wat mag en wat niet,

- de ambtenaren omarmen de anti-lobby-opvattingen, ze citeren stichting AAP,

- de politiek meent dat verbieden ertoe leidt dat welzijnsproblemen verleden tijd zijn.